

Ποιός μπορεί νὰ σωθεῖ; (Anthony Bloom Metropolitan of Sourozh (1914- 2003))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἄν εἶναι τόσο σκληροί, τόσο ἀπόλυτα ἀκριβεῖς οἱ λόγοι τοῦ Εὐαγγελίου, ποιός μπορεί τότε νὰ σωθεῖ; Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐρώτηση πὺ ἐκαναν οἱ Ἀπόστολοι στὸν Κύριο, καὶ ἡ ἀπάντηση Του ἦταν ταυτόχρονα ἐνθαρρυντικὴ κι ἐπίσης τόσο ἀποκαρδιωτικὴ, γιὰ ἐκείνους πὺ ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπιτύχουν πράγματα μὲ τὶς δικές τους δυνάμεις. Εἶπε ὅτι αὐτὰ πὺ εἶναι ἀδύνατα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, εἶναι δυνατὰ γιὰ τὸν Θεό. Ὑπάρχει μιὰ παραβίαση τῆς συνέχειας πὺ ὑπῆρχε ἀνάμεσα στὰ οὐράνια καὶ τὰ γήινα· τὰ γήινα πράγματα ποτὲ δὲν φτάνουν στὸ σημεῖο νὰ γίνουν οὐράνια· ὁ οὐρανὸς πρέπει νὰ ἔλθει σ' ἐμᾶς γιὰ νὰ γεμίσουμε μὲ τὴν χάρη τοῦ οὐρανοῦ. Τὸ Πνεῦμα δὲν εἶναι τὸ πῶ σημαντικό σημεῖο στὴν ψυχὴ μας, ἡ ζωὴ τῆς αἰωνιότητος δὲν εἶναι ἡ πληρότητα ὀλόκληρης τῆς ζωῆς. Τὰ πράγματα τοῦ Θεοῦ εἶναι θεϊκὰ καὶ μποροῦμε μόνο νὰ τὰ δεχόμαστε, νὰ τὰ κατέχουμε σὰν δῶρο, ὄχι νὰ τὰ φτάνουμε ἢ νὰ τὰ κατακτᾶμε ἀπλὰ μεγαλώνοντας γιὰ νὰ φτάσουμε τὸν οὐρανό· ὅταν προσπαθοῦμε νὰ τὸ κάνουμε, χτίζουμε ἕναν καινούργιο Πύργο τῆς Βαβέλ, πηγαίνουμε σὲ λάθος κατεύθυνση καὶ δὲν φθάνουμε στὸν οὐρανό.

Ἄλλα πῶς τότε μπορούμε νὰ γίνουμε ἱκανοὶ νὰ δεχθοῦμε αὐτὸ ποὺ ὁ Θεὸς εἶναι ἕτοιμος νὰ μᾶς δώσει; Στὴν Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, εἰπώθηκε ὅτι ἡ Θεία Χάρις εἶναι ἐκείνη ποὺ φώτισε τοὺς Ἀποστόλους νὰ γράψουν ὅ,τι ἔγραψαν, ὅτι εἶναι ἡ δύναμη καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι ἀνθρώπινη νοημοσύνη καὶ δύναμη καὶ εὐφυΐα, ἔτσι ὁ μόνος δρόμος μὲ τὸν ὁποῖο μπορούμε νὰ ἐκπληρώσουμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ γίνουμε αὐτὸ ποὺ πρέπει, πολῖτες τοῦ οὐρανοῦ, υἱοὶ τοῦ Θεοῦ ἐξ υἰοθεσίας, εἶναι νὰ μπορέσουμε νὰ δεχθοῦμε τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ ποὺ δίνεται τόσο ἐλεύθερα, τόσο γενναιόδωρα, ἀλλὰ ποὺ λαμβάνουμε σπάνια ἐπειδὴ εἴμαστε στενόκαρδοι καὶ ἄνθρωποι κλειστοί. Πρέπει νὰ μάθουμε ν'ἀνοιγόμαστε, νὰ γινόμαστε δεκτικοὶ καὶ αὐτὸ ἐννοοῦσε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὅταν ἔλεγε, με τὰ λόγια ποὺ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος τὸν εἶχε φωτίσει νὰ πεῖ: «Ἡ δύναμη Μου διακηρύσσεται μέσα ἀπὸ τὴν ἀδυναμία σου». Μόνο ἂν γίνουμε δεκτικοὶ τῆς χάριτος, τότε ἡ θεϊκὴ δύναμη μπορεῖ νὰ ἐνεργοποιηθεῖ, διαφορετικὰ βάζουμε ἐμπόδια στὸν δρόμο τῆς θεϊκῆς ἐνέργειας. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνο θέμα ἀδυναμίας. Ὅλοι μας εἴμαστε ἀδύναμοι, ἀλλὰ δὲν εἴμαστε ὅλοι δεκτικοὶ τῆς χάριτος· ὑπάρχει ἓνας ἰδιαίτερος τρόπος νὰ γίνουμε ἀδύναμοι γιὰ νὰ γίνουμε δεκτικοὶ καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ τὸ ἐξηγήσω ἢ νὰ ἀναφερθῶ σ'αὐτὸ μὲ τρία παραδείγματα.

Τὸ πρῶτο δὲν ἀπέχει ὅσο φαίνεται ἀπὸ τὴν συγκεκριμένη, αὐστηρὴ πραγματικότητα. Ἄν θυμᾶστε ὅτι στὴν Γραφή, ἡ λέξη « Πνεῦμα», σημαίνει τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου, τὸ φύσημα τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐνέργεια Του, τότε αὐτὸ τὸ παράδειγμα ἴσως νὰ ἔχει νόημα: ὅταν ὁδηγοῦμε μιὰ βάρκα, εἴμαστε ἱκανοὶ νὰ τὴν κατευθύνουμε χάρη στὸν ἄνεμο ποὺ φυσάει· ὅταν ἀνοίγουμε τὸ πανί, τότε ἐκεῖνο

ἀρπάζει τὸν ἄνεμο ἐπειδὴ εἶναι εὐαίσθητο, προσαρμόζεται εὐκόλα, ἐπειδὴ μπορεῖ νὰ κατευθύνεται ἀπὸ τὸν ἄνεμο πρὸς κάθε κατεύθυνση. Πρέπει μοναχὰ νὰ μάθουμε νὰ τὸ χειριζόμαστε γιὰ νὰ ἐγκλωβίσουμε τὸν ἄνεμο. Αὐτὴ εἶναι μιὰ πρώτη μορφή ἀδυναμίας ποὺ μᾶς βοηθάει στὴν ἀναζήτηση τοῦ Θεοῦ, νὰ προσαρμοζόμαστε εὐκόλα καὶ νὰ μαθαίνουμε νὰ δεχόμαστε τὸν ἄνεμο ὅπου φυσάει, ὅπου τὸ πνεῦμα πνέει καὶ ν' ἀνοιγόμαστε μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε νὰ γεμίζουμε ἀπ' αὐτόν, ὥστε νὰ ἐπιτρέψουμε στὸ Πνεῦμα τὸ ἴδιο νὰ κατευθύνει τὴ ρότα τοῦ καραβιοῦ μας. Ἀλλὰ πολὺ συχνὰ ἡ ἀδυναμία μας παραμένει κι ὅμως προσπαθοῦμε νὰ εἴμαστε νευρικοὶ καὶ συνετοὶ καὶ ἐνεργητικοὶ καὶ ἡ ἀδυναμία μας αὐτὴ ἐμποδίζει τὸν Θεὸ νὰ κάνει αὐτὸ ποὺ θὰ μπορούσε νὰ κάνει ἂν μοναχὰ δὲν βοηθούσαμε μὲ τρόπο ἀνάρμοστο.

Ἔχετε βέβαια δεῖ πῶς δίνονται σ' ἓνα μικρὸ παιδί τὰ πρῶτα μαθήματα γραφῆς: ἀφοῦ τὸ βάλει νὰ κρατήσῃ ἓνα μολύβι ἢ μητέρα κινεῖ τὸ χεράκι τοῦ παιδιοῦ. Καὶ ὅσο τὸ παιδί δὲν γνωρίζει τί σκοπεύει νὰ κάνει ἢ μητέρα, ὅσο τὸ χέρι κινεῖται ἀδύναμο μέσα στὸ χέρι της, πόσο ὁμορφες εἶναι οἱ γραμμές! Εὐθεῖες, ἐλεύθερες. Ἀλλὰ ἔρχεται ἡ στιγμή ποὺ τὸ παιδί φαντάζεται πῶς γνωρίζει τί σκοπεύει νὰ κάνει ἢ μητέρα του καὶ νοιώθοντας ἀβοήθητο, σπρώχνει, τραβάει καὶ οἱ γραμμές πᾶνε στραβά. Αὐτὸ κάνουμε συνεχῶς: Ὁ Κύριος προσπαθεῖ νὰ κατευθύνει τὸ χέρι μας, νὰ γράψουμε τὴν σωστὴ ἱστορία τῆς ζωῆς μας στὸ Βιβλίο τῆς Ζωῆς, ἀλλὰ φανταζόμαστε ὅτι γνωρίζουμε καλύτερα, ὅτι ξέρουμε καλύτερα τὰ σχέδια Του καὶ εἴμαστε τόσο ἀβοήθητοι! Καὶ εἶναι τόσο κακογραμμένο τὸ γραπτὸ μας στὸ Βιβλίο τῆς Ζωῆς. Ἄν μόνο μαθαίναμε ν' ἀφήναμε τὸ χέρι μας νὰ τὸ κατευθύνει ὁ Θεὸς μέχρι νὰ καταλάβουμε ἀληθινὰ τί σκοπεύει νὰ κάνει ὁ Θεὸς, μέχρι νὰ καταλάβουμε τί εἶναι οἱ γραμμές καὶ τὸ τελικὸ σχέδιο! Ἀλλὰ δὲν γνωρίζουμε καὶ ἡ φαντασία μας, ἡ εὐθραυστὴ δυναμὴ μας φαίνεται ὅτι εἶναι δυνατὴ ἀρκετὰ γιὰ νὰ μουτζουρώνει αὐτὸ ποὺ γράφει μὲ τὸ χέρι Του ὁ Θεός.

Αὐτὰ τὰ δύο παραδείγματα δείχνουν ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε εὐαίσθητοι μὲ νοῦ ἀνοιχτὸ κι ἐξυπνάδα, μὲ τὴν εὐελιξία ποὺ μπορούμε, ἄγρυπνοι· καὶ τότε θὰ μάθουμε πρῶτα καὶ μετὰ θὰ γίνουμε δημιουργικοὶ. Δύναμη καὶ ὄρια, δύναμη καὶ ἀπάθεια πάντα πηγαίνουν μαζί· ζωὴ καὶ ἀνθρώπινη ἀδυναμία πάντα συνδέονται μεταξύ τους.

Ἐνας ἀρχαῖος συγγραφέας ἔδωσε ἓνα παράδειγμα πάνω σ' αὐτὸ ὅταν εἶπε: κοιτᾶτε μιὰ βελανιδιά, πόσο δυνατὴ καὶ ἰσχυρὴ εἶναι, κι ὅμως, πόση λίγη ζωὴ ὑπάρχει στὸν κορμὸ της καὶ πόσο προστατευμένη καὶ φυλακισμένη εἶναι αὐτὴ ἢ ζωὴ μέσα στὸν κορμὸ· καὶ κοιτᾶτε τὸ ἀμπέλι: πόσο εὐαίσθητα εἶναι τὰ μικρὰ κλαδιά καὶ τὰ ἀκριανὰ κλωνάρια καὶ εἶναι γεμάτα ἀπὸ ζωὴ... Αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ μάθουμε, νὰ ἀποκτήσουμε αὐτὴ τὴ μεγάλη, εὐφυὴ κατανόηση, νὰ ξεχωρίζουμε τὸ σχέδιο τῆς θεϊκῆς γραφῆς καὶ τότε, ἡ σωτηρία ἔρχεται ἐπειδὴ βρίσκεται στὴν

τέλεια ἄρμονία ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου, στὴν πλήρη ἄρμονία ἀνάμεσα σ' Ἐκεῖνον ποὺ εἶναι τὰ πάντα, κι ἐμᾶς, ποὺ καλούμαστε νὰ μετέχουμε στὴν θεϊκὴ φύση, στὴν θεϊκὴ ζωὴ.

Ὁ Θεὸς ἅς δώσει νὰ καλύψουμε τὴν ἀδυναμία μας καὶ τὴν ἀπατηλὴ μας δύναμη, νὰ ξεμάθουμε τὴν λανθασμένη δημιουργικότητα ποὺ ἔχει κάνει τὸν κόσμον ποὺ ζοῦμε τόσο τρομακτικὸ καὶ νὰ μάθουμε ἐκείνη τὴν ἐπαγρύπνηση, τὴν ἰκανότητα τῆς προσαρμογῆς καὶ τὴν ἀδυναμία μὲ τὰ ὁποῖα μπορεῖ ὁ Θεὸς νὰ ἐργαστεῖ ἐλεύθερα καὶ νὰ οἰκοδομήσει τὸ Βασίλειο Του, ξεκινώντας ἀπὸ τὴν πολιτεία τοῦ ἀνθρώπου. Ἀμήν.

Ἀπόδοση στὴν νεοελληνικὴ: www.agiazoni.gr